

Playboy-fantasie valt tegen

THUISWERKEN Hugh Hefner gebruikte zijn iconische ronde bed als kantoor. De afgelopen maanden zijn we allemaal wat op de Playboy-oprichter gaan lijken, schrijft Gideon Boie, maar spannender is ons leven er niet op geworden.

Gideon Boie
Docent en onderzoeker
faculteit
architectuur
(KU Leuven).

Nu stemmen opgaan om scholen na de kerstvakantie langer dicht te houden, moeten we eens nadenken over de private woning. Scholen worden niet zozeer gesloten omdat ze de grootste broeihaard voor het coronavirus vormen, maar om het maatschappelijke verkeer errond stil te leggen. 'Scholen sluiten houdt mensen thuis', stelde immunoloog Hans-Willem Snoeck deze week in *Terzake*.

De betekenis van de woning is tijdens de coronapandemie drastisch veranderd. Jarenlang was de private woning een plaats van zalige rust, waar de heer des huizes zich terug trok na een dag labeur in de fabriek of op kantoor. Vandaag is de woning het zenuwcentrum voor werken, leren, ontspannen, winkelen, studeren, vergaderen, socialiseren en actievoeren. Terwijl de woning zich opent naar de wereld, klapt de hele wereld toe op het huishouden.

Geen wonder dat de tweede lockdown de bevolking een claustrofobisch gevoel geeft. We breken massaal uit de beklemming van de woning. Wandelen, joggen en fietsen is de favoriete recreatie tijdens de pandemie. Een dagje terug op kantoor voelt als een bevrijding, de file nemen we er graag bij. Een bezoek aan het museum is een verademing, al duurt het maar een uurtje. Om nog maar te zwijgen over de clandestiene lockdownfeestjes, ondanks dreigende drones.

Hedendaagse kluisenaar

Thuiswerk werd tijdens de pandemie tot norm verheven, maar dat zat er al lang aan te komen. Architectuurhistorica Beatriz Colomina verwees naar het iconische beeld van Hugh Hefner, die werkte vanuit zijn ronde bed in de Playboy Mansion in Los Angeles. Het bed was een heuse controlekamer van waaruit de 'hedendaagse kluisenaar' – zo noemde Hefner zichzelf – van alles en nog wat regelde. Niet in maatpak, maar in kamerjas en met pantoffels aan.

Vandaag is iedereen een beetje playboy, al is de sfeer van decadentie verdwenen. Thuiswerk is een ethische plicht in coronatijd. Werken vanuit bed – het elementaire deeltje van de private woning – kwam goed uit met het oog op de volksgezondheid. Sjofele kledij vormt geen obstakel

meer. Thuiswerk maakt het mogelijk om ook tijdens een lockdown de economie te laten draaien, onderwijs te garanderen, cultuur aan te bieden en vrienden te ontmoeten.

Nu blijkt de fantasie van de playboy helemaal niet zo spannend te zijn, het is eerder een kwelling. De (on)vrijwillige kluisenaar is deel van een kapitalistisch systeem waarin elke minuut

opgebruikt wordt voor productie en consumptie, schreef Colomina lang vóór er sprake was van covid-19. In haar visie werd internet speciaal ontworpen om de private sfeer deel te maken van het productieve leven. Thuiswerk bevrijdt ons van verplaatsingen, maar niet van stress, depressie en geweld.

Dat is niet het enige probleem. In

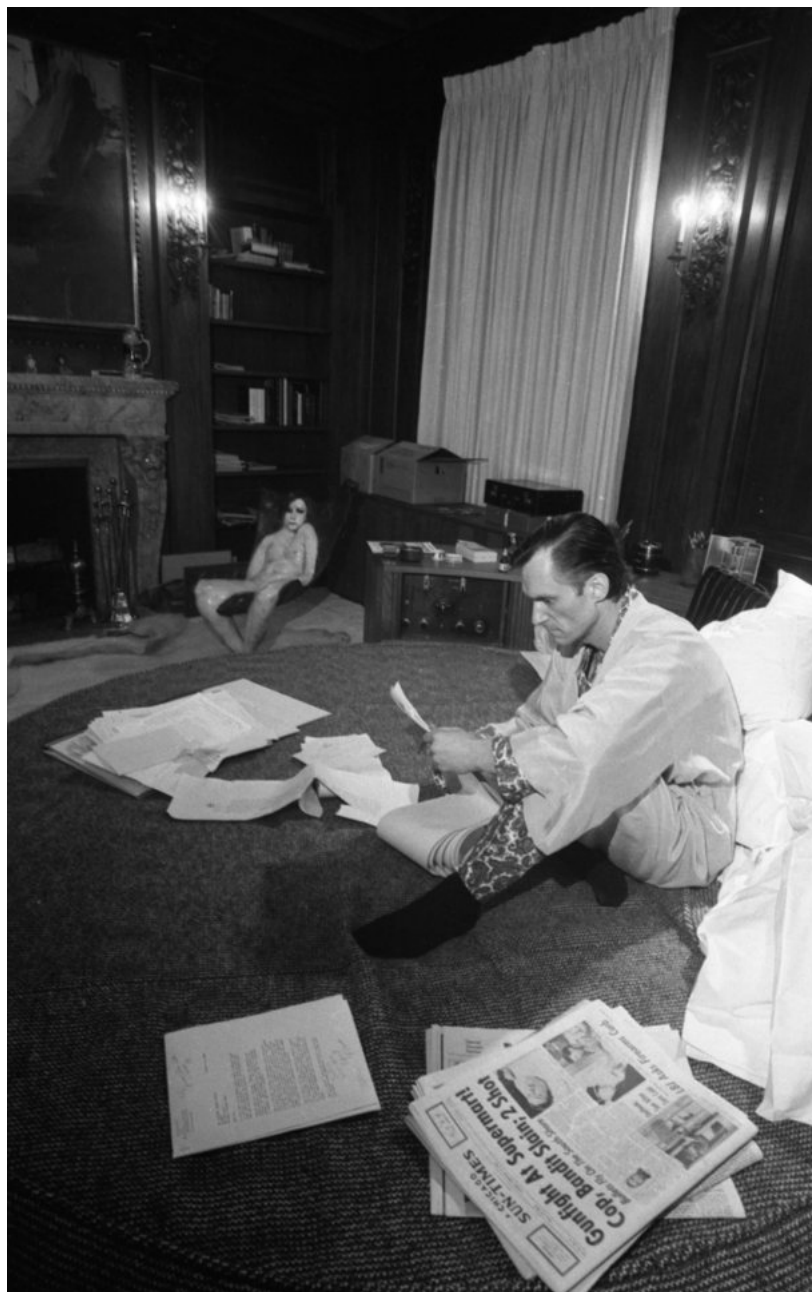
de achtergrond van de iconische zwart-witfoto van Magnum-fotograaf Burt Glinn zien we een huisdienaar die Hefner in bed bedient. Die man – niet toevallig met donkere huidskleur – zit wél strak in het pak om zijn job uit te oefenen. De parallel met deze coronatijden ligt voor de hand, nu thuiswerkers een beroep kunnen doen op leveranciers, die om de vijf minuten aanbellen met pakketjes en klaargemaakte maaltijden. Niet dat de corona-playboy het makkelijk heeft. Ook hij moet vol aan de bak. Leven en werken combineren is één ding, maar tijdens de lockdown komen er huishoudelijke taken, thuisonderwijs en opvang bij. Al die zorgtaken bij de vrouw neerleggen, is vandaag niet meer aan de orde.

Pik zelf je pakje op

De vraag is hoe we het woonvraagstuk moeten oplossen in tijden van corona. Het valt te betwijfelen of uitbreiden een oplossing is, want de druk op de privéwoning manifesteert zich evengoed in de verkiezing. Een interessant voorstel kwam van Vlaams Bouwmeester Erik Wieërs, die corona als extra motivatie zag voor collectief wonen: hou de private wooneenheden – noem het bubbels – netjes uit elkaar, en verbind ze met een zone voor gemeenschappelijke voorzieningen, zodat vervreemding niet helemaal toeslaat.

Thuiswerk bevrijdt ons van verplaatsingen, maar niet van stress, depressie en geweld

De uitdaging is om tegelijk meer ruimte te maken voor het moderne 'huispersoneel', de leveranciers en co. Want we mogen niet even egoïstisch zijn als Hefner. Distributiepunten per wijk organiseren zou een goed begin zijn. Lokale productiecentra opzetten zou nog beter zijn. Zo kunnen we de verplaatsingen van pakketdiensten minimaliseren. En, de wandeling naar het distributiepunt vormt een goed alibi voor de thuiswerker om nog eens uit z'n kot te komen.

Hugh Hefner zag zijn bed als een controlekamer (foto uit 1962). © Art Shay/pn

vlam!

Marc Mercy

Wat weet Weyts?

Vrijdag wordt Wout van Aert uitgeroepen tot Sportman van het Jaar. In zijn kast staan dan alle sporttrofeeën die ons land rijk is. Op het Vlaams Sportjuweel na. Sport Vlaanderen en minister van Sport Ben Weyts (N-VA) beslisten om dat dit jaar niet uit te reiken.

De logica zelf in deze coronatijden, zou je denken. Bij de uitreiking hoort een feestje en er is geen reden om nu te feesten. Vlaanderen doet niet anders dan het goede voorbeeld geven. Probleempje: de argumentatie om de prijs in 2020 niet uit te reiken, bevat het woord corona niet. Er was gewoon 'te weinig competitie' om de trofee toe te kennen.

Ook al praten ze Nederlands, ambte-

naren blijven ambtenaren en spreken dus altijd een beetje ambtenarees. Wij vertalen even: de Vlaamse overheid vindt dat er in 2020 geen enkele Vlaamse sporter een prestatie geleverd heeft die de moeite waard was om te bekronen.

Dat moet aankomen bij marathonloper Bashir Abdi en wielrenner Wout van Aert. En bij de Belgian Cats (Ann Wauters), die zich plaatsten voor de Olympische Spelen, de nationale hockeyploeg (Arthur Van Doren) en de Rode Duivels (Kevin De Bruyne), beide nummer één in de wereld.

Zou Ben Weyts iets weten dat wij niet weten? Dat De Bruyne elke avond de Belgische vlag groet en in een zwartgeel-rode pyjama slaapt? Dat Van Aert,

zoals alle coureurs, barstensvol doping zit of een motortje in zijn fiets heeft? Een argument zou kunnen zijn dat voetballers en coureurs al genoeg aandacht krijgen en genoeg geld verdienen. Daar valt iets voor te zeggen, maar zeg dat dan gewoon en suggereer niet dat Van Aert een loser is, omdat hij slechts tweede werd in het wereldkampioenschap en de Ronde van Vlaanderen.

Er was zelfs nog een andere elegante uitweg. Het Vlaams Sportjuweel kan ook uitgereikt worden aan iemand 'die een uitzonderlijke loopbaan heeft afgesloten'. Pieter Timmers staat bijvoorbeeld nog niet op de erelijst.

In Vlam! reageert een redacteur op een nieuwsfeit dat hem niet onverschillig laat